

ОБЛІК ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ В ІНОЗЕМНИХ КРАЇНАХ

Міжнародними стандартами фінансової звітності регулюються загальні вимоги до обліку та звітності у царині забезпечень зобов'язань. Із посиланням на чинні законодавчі і нормативні акти викладено загальні теоретичні засади, які регулюють питання обліку і звітності забезпечень зобов'язань іноземних країн. У статті відображено особливості системи організації і методології процесу обліку та звітності у сфері забезпечень зобов'язань іноземних країн, відображені їх якісні характеристики. Відображено особливості господарської компетенції суб'єктів господарювання які впливають на процес обліку та звітності у сфері забезпечення зобов'язань.

Ключові слова: забезпечення зобов'язань, резерв, витрати, спот-курс, крос-курс, репо.

ВСТУП

Об'єктом дослідження, що описаний в даній статті, є обліково-звітний процес забезпечень зобов'язань. Вивченням даного питання займалися Роберт Кірк, Боднар М.І., Верига Ю.А., Мельник С.І., Хоменко Н.В та інші. Предметом дослідження є відображення в обліку та звітності господарської діяльності в сфері забезпечення зобов'язань. У статті використовувались методи опису, аналізу, узагальнення, пояснення, системного підходу Метою статті є дослідження досвіду Великобританії з побудови існуючих механізмів процесу обліку та звітності у сфері забезпечень зобов'язань. Своїм завданням автор ставить розкриття механізму обліку та звітності в сфері забезпечень зобов'язань.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

На процес обліку забезпечень впливають підстави для виникнення забезпечень та процес їх визнання і реалізації. Розглянемо регламентацію процедурних питань у сфері зобов'язань та їх забезпечень для суб'єктів господарювання Великобританії.

У разі залучення грошових коштів у господарську діяльність суб'єкта господарювання при неможливості їх вчасного повернення на такі відносини поширюється законодавство про кредитування. В залежності від розміру залучених коштів, які формують борг, таке кредитування поділяється на споживче та комерційне. Існують кілька систем реєстрації суб'єктів господарювання: Реєстр суб'єктів господарювання (Реєстраційна палата); Реєстр платників податків (HMRC); Інформаційний кредитний сервісний центр. Фізична особа при наявності боргу за кредитом зобов'язана повідомити про це інформаційний кредитний центр шляхом складання відповідної заяви, у разі потреби попередити про неможливість сплати відсотків по кредиту. Підприємець, маючи дебіторську заборгованість з боку фізичної особи, звертається із заявою до державного реєстратора. Державний реєстратор звертається до інформаційного кредитного центру з відповідним повідомленням. У разі підтвердження інформації про наявність заборгованості фізичної особи, до такої фізичної особи не застосовуються штрафні санкції. По споживчому кредитуванню максимальний розмір позики з 01.01.2012 року – 5 000 фунтів-стерлінгів.

З моменту укладення договору про споживче кредитування на повернення кредиту і повне погашення зобов'язання по ньому кредитор має право після спливу одного року на погашення зобов'язання. Максимальний термін погашення такої вимоги кредитором - 1 рік з дати пред'явлення. Кредитор зобов'язаний виконувати умови договору у період наявності заборгованості по ньому. Боржник має право не сплачувати відсотки або надавати обумовленої суми грошей від суми кредиту за той період, коли кредитор припинив виконання договору. Але для цього необхідно, щоб сума такої несплати була не більшою двох періодичних кредитних оплат за договором, або наявного у боржника позитивного рішення суду по даній кредитній угоді. Якщо сума неоплати боржником по договору становить розмір двох періодичних сплат по кредитному договору власник коштів або кредитор на протязі 14 днів повідомляє про це боржника. Боржник вправі вимагати від кредитора документального підтвердження законності операції кредитування. Кожна господарська операція суб'єкта господарювання у Великобританії реєструється державним реєстратором. Державний реєстратор веде книгу реєстрації витрат на основі підтверджуючих документів, робить записи в ній з відображенням дати подання документів. До держреєстратора компанії з метою реєстрації витрат звертаються або суб'єкти, на користь яких були здійснені витрати, або представники компанії. На основі даних про витрати видають сертифікат, який є неспростовним доказом правильності, повноти і належним чином реєстрації витрат з метою оподаткування.

Така господарська операція, яка належним чином зареєстрована, є підставою для виникнення податкового зобов'язання та податкового кредиту. А факт здійснених витрат підтверджується шляхом надання завіреної копії сертифікату про здійснення витрат, що видається державним реєстратором, яку реєстратор може надати кредитору на основі підтверджуючих документів по господарській операції. Державний реєстратор є посадовою особою, яка утримується за державний кошт, і є незалежна від суб'єкта господарювання. Кожний держреєстратор діє на певній території, веде книги обліку витрат суб'єктів господарської діяльності і книгу обліку забезпечень зобов'язань суб'єктів господарювання незалежно від них. Держреєстратор періодично подає звіти по наявній інформації лорду-землевпоряднику про доходи, витрати і наявні забезпечення. У разі, якщо кредитор не надав відповідних документів, боржник на основі рішення суду має право на відмову від виконання договору як незаконного, і вимагати повернення попередньо отриманих коштів кредитором.

Кожні 6 місяців з моменту укладення договору боржник і кредитор надсилають один одному офіційні документи про обсяг нарахованих коштів до сплати і обсяг нарахованих коштів за користування кредитом. Ці дані мають співпадати. Витратам надається законний статус. Цей статус надається державним реєстратором на основі вивчених даних з обороту. В разі відсутності документів у боржника, які мали бути надані кредитором про обсяг заборгованості по кредиту за попередні 6 місяців, боржник має право їх не оплачувати. Боржник на основі рішення суду має право не платити за використання кредиту, у разі встановлення ними: заміни документу, помилки, упущення, зміни обставин кредитування. Коли боржник або кредитор не надають відповідним документів один одному на протязі 6 місяців, то встановлюється строк 20 тижнів для з'ясування всіх обставин відносин між ними. Боржнику заява-повідомлення про наявний стан боргу і нарахування по ньому кредитором може надаватися з інтервалом не більше ніж на 1 рік. Якщо боржник не спроможний погасити борг, або помер, про це повідомляється кредитора у 14 денний строк. На основі документів про неспроможність оплати боржника кредитор звертається до держреєстратора і на основі його позитивного рішення створює забезпечення для погашення збитків, що виникли. Джерело погашення пропонується кредитором, а держреєстратор погоджується або не погоджується з пропозиціями.

Якщо кредитор і державний реєстратор дійшли згоди про характер і розмір активів для покриття збитків, кредитор може їх відразу покрити за рахунок наявних ресурсів боржника, або поступово, шляхом встановлення додаткового відсотка відрахувань з чистого прибутку та відповідним повідомленням про це контролюючі органи.[1,2]. У випадку смерті кредитора, відповідальність по його зобов'язанням будуть нести боржники. При цьому, якщо у договорі при житті кредитора боржник не вказаний як адміністратор обліку боргу, і не визначена величина боргу, яку він має погасити, то борги кредитора погашаються боржником пропорційно залучених коштів або шляхом домовленості між декількома боржниками. Боржник може бути зобов'язаний повернути борг за поданням адміністратора. Адміністратор при цьому веде облік боргу що погашається за рахунок наявної нерухомості для покриття боргу. Виконавцем з погашення боргу у певній його частині може бути боржник з волі кредитора. Борг включає в себе при цьому будь-яку відповідальність сторін. Коли боржник не спроможний погасити борг, з моменту пред'явлення позову до нього, відповідна сторона

має право вимагати відшкодування боргу ще на протязі не більше 10 років. У разі смерті кредитора в результаті нещасного випадку, право на відшкодування уповноважена сторона від боржника чи кількох боржників має протягом 3 років з дати смерті кредитора, чи з моменту, коли уповноважена особа про це дізналася. При небажанні боржника повертати борг настає примусове стягнення кредитором на основі рішення суду [3], [4].

Забезпечення створюється компанією для покриття будь-якого боргового зобов'язання, в тому числі і гудвіл, об'єкти права інтелектуальної власності, незатребуваний капітал компанії тощо. Реєстрація забезпечення зобов'язання здійснюється особою або групою осіб, замість компанії що створила таке забезпечення. Вказані особи мають право на компенсацію витрат, пов'язаних із реєстрацією такого забезпечення. Забезпечення боргових зобов'язань здійснюється шляхом видачі цінного паперу або серії цінних паперів. Власники цих цінних паперів повинні зареєструвати факт забезпечення таким чином у держреєстратора. При випуску цінних паперів здійснюється їх реєстрація протягом 21 дня після видачі цінного паперу боржником у забезпечення зобов'язання. У разі, коли цінні папери чи їх серія не зареєстровані хоча б одним із держателів у цей строк, то юридична сила цих цінних паперів не втрачається. Проте на емітента цінних паперів накладаються штрафні санкції. В разі наявності цінних паперів у підприємства власної емісії, про держателів-власників цінних паперів повідомляється державний реєстратор. При цьому йому повідомляється про місце знаходження реєстру власників цінних паперів і про відповідальну особу за реєстр, про місце зберігання цих паперів і держреєстратору забезпечується безперешкодний доступ до них Дані, що виникають при утворенні стосовно кожного нового забезпечення і показники стосовно змін параметричних характеристик забезпечення вносяться в реєстр окремо [2]. Будь-який кредит підлягає повному забезпеченню [5].

Під капіталом у Великобританії розуміють сукупність боргових зобов'язань власнику підприємства. Під зобов'язаннями - величину боргу підприємства третім особам. По своїй природі вони є зобов'язанням передати третій стороні економічні вигоди. Робочий капітал підприємства є різниця між власними оборотними засобами і поточними зобов'язаннями. Документи є джерелом записів ділових угод. Вони в свою чергу є джерелом для всіх фінансових звітів. До кінця 2011 року витрати на забезпечення майбутніх витрат і платежів відображались пропорційно у кожному відповідному періоді. До моменту повного його відображення та списання вони відображались у відповідних бухгалтерських звітах наступних звітних періодів. Починаючи з 01.01.2012 року витрати платежів майбутніх періодів як категорії для обліку у Великобританії не існує. В обліку відображаються лише фактичні витрати [6]. При створенні забезпечення для здійснення амортизаційних відрахувань витрати на забезпечення вираховуються з прибутку та із вартості активу при відображенні активу в балансі. Забезпечення уцінки необоротних активів, їх амортизації в балансі Великобританії відображається у складі пасивів. Забезпечення боргу створюється у Великобританії або на суму його можливої несплати, або на всю суму боргу. Якщо забезпечення створено до моменту виникнення боргу, то така сума вираховується як витрати із прибутку підприємства. Так само, якщо забезпечення вже існує, але вийшло по величині внаслідок останніх подій - то безпосередньо додатково на суму збільшення забезпечення збільшується резерв. Якщо обсяг забезпечення зменшується, то величину зменшення відображають як дохід. Заборгованість підприємству може розглядатись як поточний актив при наявності відповідної розписки боржника, що є способом забезпечення боргу. Якщо забезпечення здійснюється у результаті фінансової операції, то для відображення в обліку додатково необхідні грошова книга підприємства та відповідні виписки банку. Їх дані попередньо звіряють і вони мають співпадати за відповідні періоди. Виписки банку по рахунку за розрахунковими операціями надається підприємству щомісячно, щотижня або щодня. Кожне підприємство у Великобританії може мати тільки один розрахунковий рахунок, незалежно від того, у якій банківській установі Великобританії знаходиться такий рахунок.

Створення забезпечення зобов'язань пов'язаних будь-яким чином із збитками та витратами у майбутньому заборонені, забезпечення зобов'язань пов'язані із реструктуризацією дозволені, поки існує конструктивне зобов'язання. Воно створюється для покриття всіх витрат, що пов'язані з обтяжливими контрактами. Створені забезпечення зобов'язань не повинні перевищувати очікувані вигоди. Якщо є будь-які зустрічні претензії, які у подальшому компенсуються сторонами, таке відшкодування повинно бути розглянуто і відображено в обліку як окремий актив яке не отримано стосовно відповідного забезпечення. Актив у такому випадку відображається в обліку коли точно встановлено, що він буде переданий. Під час розкриття інформації про забезпечення та активи, які були спрямовані на їх створення, особлива увага звертається на первинні та поточні умови угод, на основі яких створено забезпечення, величину змін забезпечення, факту дисконтування величини забезпечення. Якщо підприємство здійснює господарську діяльність у газовій, нафтодобувній чи нафтопереробній сфері, то забезпечення зобов'язань, виконання яких пов'язане із відмовою виконання умов договору, має бути відображене в обліку з самого початку від моменту укладення договору і у повному обсязі зараховане і відображене як доповнення, додаток до фіксованого активу і забезпечення [7].

Деконструктивне зобов'язання (при його наявності) є публічне оголошення про повернення залучених активів, фінансових коштів. Сам зміст оголошення має бути чітко деталізований і відображений план такого відшкодування у зв'язку із реструктуризацією. Витрати на перепідготовку кадрів, переміщення фондів підприємства не підлягають забезпеченню в тому числі і при реструктуризації. Оплата відсотків за договором у бухгалтерському обліку не розглядаються як операційні витрати. На ядерних підприємствах Великобританії забезпечення зобов'язань пов'язаних з можливістю ядерного зараження території створюється в повному обсязі, і якщо завдана шкода по своїй величині в повному обсязі не відшкодована на протязі кількох років, то така шкода відшкодовується у свою реальну величину власником підприємства. У даному випадку так само коли забезпечення створюється для погашення зобов'язань перед групою пов'язаних між собою підприємств, прийнятною обліковою вартістю є ринкова вартість. У Великобританії забезпечення зобов'язань окремо створюється для: 1) самострахування для всіх претензій, що понесені на дату балансу, що мають відношення до застрахованої справи, а також оцінок цих зобов'язань; 2) орендної власності та власності загального користування (річки, ліси тощо) - з метою забезпечення можливості оплати майбутньої вартості оренди, якщо дохід від використання об'єкту буде меншим за сплату вартості оренди; 3) навколишнього середовища - для всіх зобов'язань пов'язаних із відновленням забруднених земель на основі найкращих оцінок витрат цих зобов'язань; 4) інших забезпечень зобов'язань для юридичних або конструктивних зобов'язань які існують, що базуються на найкращій вартісній оцінці врегулювання цих зобов'язань [7]-[10]. Коли забезпечення зобов'язань здійснюється за рахунок цінних паперів, то його справедлива вартість є поточна ціна пропозиції [11].

У Великобританії існують дві паралельні пенсійні програми: обумовлений вклад і обумовлена користь. Обидва фонди пенсій створюються за рахунок фондів підприємств-роботодавців. Якщо річний дохід підприємства більший за очікуваний рівень прибутку та встановленого законодавством рівнем інфляції, то сума надлишку зараховується до суми пенсійного забезпечення. Якщо річний дохід підприємства менший за очікуваний рівень, то якщо використовується система обумовленого вкладу, такого вкладника повідомляють про необхідність збільшення величини вкладів із його заробітної плати. Якщо використовується система обумовленої користі, то застрахований особі повідомляється про необхідність здійснення інвестицій у цінні папери підприємств або безпосередньо їхню діяльність. Крім загальних особливостей обліку (облікова вартість забезпечень є їх поточною вартістю) забезпечення зобов'язань для малих підприємств Великобританії характерним є те, що до для будь-якого забезпечення може застосовуватися дисконтування його вартості, при цьому величина дисконтованої суми відображається як фінансові витрати пов'язані із відсотком [12], [13]. До системи пенсійного страхування у Великобританії входять крім роботодавців і пенсійних фондів пенсійні групи, в тому числі міжнародні і актуарі-особи, які залучають кошти пенсійної системи на визначених умовах для здійснення господарської діяльності. Оцінка вартості активів здійснюється кожні три роки, а перевірка їх вартості - на початку та в кінці року. При неможливості виплати пенсійних вкладів у будь-якій формі всі питання вирішуються в судовому порядку, а окремого нормативного акту, який би не був чудовим рішенням, що представляє якийсь інший механізм розвитку ситуації чи гарантування пенсійних внесків у фонди, - нема. Облік обох видів пенсійних фондів у підприємства-роботодавця здійснюється для кожного окремо. При цьому до трудового стажу зараховується повний рік роботи, який закінчується 31 грудня року [13]-[14]. У сфері оподаткування у Великобританії використовується метод повного забезпечення податкових зобов'язань, у тому числі відстрочених податкових зобов'язань. Забороняється створення податкових забезпечень по операціям з активами, реалізація яких не відбувається на протязі тривалого часу. Забезпечення податкових зобов'язань здійснюється за операціями що відбуваються поетапно, та операціями, що вже відбулись і є документальне підтвердження такого факту. Податкові зобов'язання коригуються відповідно до податкових показників постійно. Відстрочена податкова плата терміном до одного року може бути включена як частина доходу від звичайної діяльності, також на рахунок прибутку чи витрат, або у примітках до фінансової звітності із обов'язковим обґрунтуванням такого відображення. Відстрочена сума податку повинна бути розкрита у балансовому звіті під заголовком "умови (netters) для зобов'язань і витрати на будь-яку відстрочену податкову суму", і як актив повинна бути включена під заголовком попередніх оплат як

збільшення доходу та окремо розкрити як непоточний існуючий актив. Відстрочену податкову суму як фінансовий актив підприємство має змогу використовувати у своїй господарській діяльності, його відображають як непоточний існуючий актив. Відстрочений податок повинен бути визнаний в якості активу або зобов'язання, якщо операції або події, які дають особи, зобов'язані сплачувати більше податків у майбутньому, або право платити менше податків в майбутньому на дату балансу [15]. Повному забезпеченню у Великобританії також підлягають платежі на основі акцій як і вартість самих акцій. Відстрочений податковий платіж повинен відображатись як актив, якщо він не буде відновлений в якості активу. Відстрочений податковий платіж повинен зберегти свою природу - фінансову та матеріальну. Допускається, що була здійснена господарська обмінна або інша операція, в результаті якої обсяг податкового платежу визначається, виходячи із вартісної оцінки отриманого майна, у випадку коли грошових коштів за здійснення операції не було отримано або їх отримання не передбачалося. Наприклад при здійсненні бартерних операцій на подібні та на неподібні активи. Забезпеченню підлягають всі податкові зобов'язання пов'язані з господарськими операціями стосовно всіх видів активів [15-17]. Особлива увага приділяється операціям із основними засобами. Забезпечення по сплаті податків через господарські операції з основними засобами мають свою особливість. Величина додаткової амортизації в результаті ревалюації не потребує податкового забезпечення, бо моральний знос - єдиний випадок, коли дозволяється застосовувати додаткову амортизацію. Забезпечення може створюватись при наявності різниці між амортизацією за податковим законодавством і обліковою амортизацією у разі, коли за податковим законодавством розмір амортизації більший. Порядок створення та використання забезпечення зобов'язань у випадку, коли їх створення та умови використання не передбачені законодавством, регулюються на підприємстві або об'єднанні підприємств наказом про облікову політику, який подається у додатку до фінансової звітності. У разі будь-яких поточних і наступних змін у звітному або майбутньому періодах у сфері забезпечення зобов'язань у наказі про облікову політику наводиться обґрунтування таких змін [18].

У випадку, коли підприємство чи підприємець, які мають однаковий юридичний статус у Великобританії - реєструє у свого реєстратора факт забезпечення зобов'язання іншого підприємства, то тоді таке підприємство-кредитор зобов'язане на протязі 7 днів від дня надходження документів надати своєму реєстратору підтвердження здійснення операції. В результаті проведених бізнес-операцій їх зміст знаходить своє відображення держреєстраторів обох компаній, де в одного господарська операція проведена в дебеті, а у другого у кредиті книги обліку забезпечень. До 2011 року реєстратори компаній знаходились на балансі підприємства і утримувались за його кошти. У жовтні 2011 року була змінена форма річної звітності підприємств, і облік забезпечень зобов'язань почали вести державні реєстратори. Бухгалтерія підприємства веде: книгу обліку первинних документів, книгу обліку грошових коштів, книгу обліку коштів на рахунках у банку, оборотну відомість та інше. В кінці року бухгалтері складають баланс, звіт про фінансові результати. А забезпечення бізнес-операцій здійснюється повністю з участю державного контролю. Таким чином усунуено шахраювання у відображенні господарських операцій в обліку та сприяє повному виконанню податкового зобов'язання.

У країні діють національні і міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. Питання, які не регулюють національні стандарти обліку, регулюють міжнародні стандарти обліку і звітності. У бухгалтерському обліку Великобританії забезпечення відображаються як резерви і забезпечення. Під забезпеченням розуміють обсяг ресурсу, який має покривати: існуючі зобов'язання підприємства, що виникли на основі контракту; суму майбутніх податкових зобов'язань відповідно до укладених угод про здійснення господарської діяльності; обсяг заставленого майна, обсяг заставлених грошових коштів, цінних паперів, боргових облігацій, гарантій, порук, завдатків, притримань [2], [16]. Резерви розглядаються як пасиви і у господарській діяльності не використовуються, а забезпечення розглядаються як активи і один і той же актив використовуватись може у якості забезпечення у кількох операціях паралельно. Операції із створення забезпечення відображаються у книгах первинного обліку: 1) якщо забезпечення створюється за рахунок грошових коштів підприємства - воно відображається у книзі обліку грошових коштів; 2) якщо забезпечення створюється за рахунок активів - таке забезпечення відображається у відповідній книзі обліку даного виду або групи активу (на середніх та великих підприємствах). Якщо в книгах первинного обліку не відображається певна операція пов'язана із забезпеченням, вона відображається у журналі, де відображається вичерпна інформація про господарську операцію і кореспонденцію рахунків по ній. Пояснення в таких журналах проводиться стосовно кожного запису. Назви видів рахунків які використовує підприємство для обліку своїх господарських операцій залежить від самого підприємства. Підприємство зобов'язане обґрунтувати необхідність використання своїх рахунків для обліку перед державним реєстратором. У разі невикористання обґрунтованих і погоджених з державним реєстратором рахунків на протязі року, державний реєстратор здійснює аудит використання даного рахунку на протязі звітного року і при наявності позитивного висновку дозволяє його закрити [2].

Забезпечення амортизаційних вірахувань та уцінки основних засобів відносяться до пасивних операцій, облік ведеться на пасивних рахунках і інформація про них відображається у складі пасиву балансу підприємства [19], [20]. Забезпеченню в Англії та Уельсі підлягає гудвіл та права інтелектуальної власності [21]. За загальним правилом дані про записи в бухгалтерському обліку приватними компаніями зберігаються на протязі 3 років з дати вчинення запису, а для великих компаній - 6 років відповідно [22]. Якщо підприємство створене та діє на території Великобританії то основним документом, який регулює його діяльність є Companies Act 2006 з інструкціями до нього; якщо підприємство діє на території Європейського економічного простору - він складає свою звітність на основі міжнародних стандартів та стандартів обліку Великобританії. Якщо материнська компанія надає свій фінансовий звіт на основі МСФЗ та сегментні звіти на основі стандартів Великобританії, а її дочірні компанії не є акціонерними компаніями, страховими компаніями, банківськими установами, тоді дочірні компанії подають свої фінансові звіти у добровільному порядку до державного реєстратора державного реєстру суб'єктів підприємницької діяльності. Компанія, яка зареєстрована в країні та здійснює господарську діяльність поза її межами, здає звітність аналогічну за складом до річної звітності але кожні 6 місяців [2]. Тут підприємство складає звіти відповідних документальних форм на всіх стадіях життєвого циклу забезпечення. Для підтвердження факту створення забезпечення підприємство складає звітну форму MGO1. У даній звітності відображаються дані про осіб, на користь яких створене забезпечення. З метою можливості їх ідентифікації у таку звітність вносяться дані про номер компанії та її повну назву, дата створення та опис забезпечення. Серед інших відомостей наводяться відомості про: - підставу створення забезпечення; вартість забезпечення, дані про осіб, що є заставодержателями, або особами уповноваженими на забезпечення. До таких даних відповідно до законодавства Великобританії відносять ім'я особи, адреса і поштовий код - опис усього майнового забезпечення або застави; - відомості про комісійні виплати, винагороди та дисконти, які виплачуються підприємством пов'язаним і непов'язаним сторонам. У даних відомостях не вказується процентна ставка по облігаціям яка виплачується відповідно до умов облігацій. Додатково до даного звіту додається оригінал документу про створення забезпечення [23].

Якщо підприємство в результаті проведення господарської діяльності спроможне здійснити погашення забезпечення повністю або частково, при здійсненні такої дії підприємство або його кредитор складає звіт MGO2 "Звіт про повне або часткове задоволення застави або забезпечення". У такому документі вказують дані про компанію, яка здійснила забезпечення, дату створення, короткий опис і дату реєстрації забезпечення. Важливу увагу приділяють тому, щоб дата реєстрації співпадала із датою сертифікату про здійснення даної операції, який надається державним реєстратором. Наводять дані про імена та адреси уповноважених на забезпечення осіб, довірених осіб для власників облігацій та короткий опис всього майна суб'єкта господарювання, що знаходилось під заставою, або на яке поширювалось забезпечення. Також у документі наводиться розписка-підтвердження про задоволення боргу частково або в повному обсязі шляхом оплати або задоволення в майбутньому. Належним чином оформлений документ може надаватись до державного реєстратора як кредитором так і боржником [24]. Якщо так трапилось, що підприємство не змогло погасити зобов'язання, а уповноважені особи здійснюють реалізацію його майна, тоді складається документ MGO4, який містить розписку-погодження боржника про реалізацію повну або частково майна підприємства, для повного або часткового погашення боргу, в тому числі на основі рішення суду [25]. Якщо підприємство придбало активи, які є предметом забезпечення, воно стає власником активу в тій частині, у якій на дане майно не поширюється забезпечення. При цьому продавець повинен попередити про такий факт покупця (Companies Act 2006). Покупець при здійсненні такої операції заповнює звітний документ MGO6. В звітній формі наводяться дані про компанію, що придбала майно, яке є частково під забезпеченням, дату виникнення підстави, що є причиною створення забезпечення; дата придбання у власність майна, що є частково забезпеченням та вартість забезпечення; заставодержателі та особи, які мають право на забезпечення. Наводиться огляд особливостей всіх застав нерухомого майна створення або забезпечення [26]. Якщо підприємство випускає серію облігацій, у той самий час воно повинно подати заяву про реєстрацію забезпечення зобов'язань для забезпечення серії облігацій MGO7. Якщо є уточнення стосовно обсягу випуску облігацій або дати їх випуску, то підприємство складає звітну форму MGO8, у якій наводяться дані уточнення та причини невиконання умов випуску облігацій [27], [28]. У звітній формі "Відомості про

реєстрацію забезпечень зобов'язань для забезпечення серії облігацій" наводяться ідентифікаційні дані про підприємство та осіб, які є власниками облігацій; дата виплати (випуску облігацій) по справі, повна сума забезпечень на всю серію і прийняття рішення про випуск облігацій. Вноситься опис майнового забезпечення та наводяться відомості про наявність комісійних, премій, дисконтів, що виплачується прямо або опосередковано особі, яка має до підприємства відношення [27]. До цих документів у вигляді додатків надаються належним чином завірені державним реєстратором копії документів про відповідне забезпечення та його стан на загальних умовах або підприємством чи особою, в інтересах якої створюється забезпечення, або яка заінтересована у забезпеченні.

Дія підтвердження офіційної реєстрації забезпечення, яке містить майно що перебуває в іншій юрисдикції Великобританії, підприємство отримує сертифікат форми MGO9. Це обумовлено тим, що у Великобританії є три види правового регулювання: 1) загальний - поширюється на всю Великобританію; 2) спеціальний - поширюється окремо на а) Шотландію, б) Англію та Уельс, в) Північну Ірландію; 3) та за джерелом: - закон, - рішення суду [29]. Звітність у сфері забезпечень у Великобританії також складають товариства з обмеженою відповідальністю та іноземні компанії. Ці види звітності мають свої особливості обумовлені статусом та характером діяльності, а також внутрішньоструктурні особливості. Для іноземних підприємств у звіті про забезпечення наводяться короткі відомості про всі майнові забезпечення; свідчення стосовно плаваючого забезпечення про будь-які обмеження на повноваження надавати цінні папери та рейтингові забезпечення [30]. У звіті про повне або часткове забезпечення майном компанії OSMGO3 додатково кредитор робить свою відмітку або особа ним уповноважена про те, що кредитор має переважне право на плаваюче забезпечення, а також про те, що дані які наведені у звіті стосовно забезпечення є коректними [31]. У OSMGO4 наводиться повідомлення (заява) про які-небудь обмеження на повноваження надалі надавати цінні папери і будь-які рейтингові забезпечення [32].

Зміст реквізитів відповідних звітних форм підприємств Великобританії аналогічні. У звітних формах підприємств, що створені і діють на території Шотландії, у аналогічних звітах наводяться дані про фіксовані та плаваючі забезпечення в загальному обсязі забезпечень та пріоритетність їх повернення. Притаманними тільки для Шотландії є здача звітів MGO3s "Звіт про задоволення в повному обсязі або частково плаваючого забезпечення для компаній зареєстрованих у Шотландії" і MGO5s. Ця форма використовується для реєстрації звіту про повне або часткове задоволення плаваючого забезпечення. Для компаній Великобританії, що діють у Шотландії, ці правила не діють. У цьому звіті крім стандартної інформації, яка наводиться для ідентифікації компанії, наводяться дані про підстави виникнення забезпечення суму та опис забезпечення [33]. У звіті MGO5s "Звіт про частину (або все) майно, що стягується: а) було звільнене від плаваючого забезпечення, б) більше не є частиною майна компанії для компанії, зареєстрованої в Шотландії" - наводиться інформація, яка аналогічна інформації у звіті MGO4, але стосовно плаваючого забезпечення [34].

У Азербайджані, наприклад, витрати майбутніх періодів поділяють на витрати наступного та майбутніх звітних періодів відповідно, такі витрати відносять до довгострокових та короткострокових активів. Розрізняють два види резервів: за законодавством та статутом [35]. У Республіці Азербайджан діють національні стандарти бухгалтерського обліку які за своїм змістом аналогічним відповідним міжнародним стандартам. Резерви визнаються як зобов'язання і підлягають відображенню у бухгалтерському обліку. Умовні зобов'язання не відображаються у бухгалтерському обліку. З 2010 року забезпечення розглядаються як оціночні зобов'язання [36]. Витрати по позикам мають свій перелік але він не є вичерпним. Стандартом прямо передбачена необхідність капіталізації витрат на позики, при цьому витрати на позики можуть бути капіталізовані як частина вартості активу. Капіталізація ідентифікованого активу припиняється, коли проведені всі роботи і здійснено все для початку використання або продажу даного активу. [37]. У Республіці Ізраїль те, що в Україні включається до складу забезпечень, обліковують трьома способами: витрати пов'язані із гарантійними послугами, гарантійними зобов'язаннями та витрати по страхуванню. У складі пасиву розглядають і відображають інформацію про резерви по гарантійному обслуговуванню та резерви на юридичні витрати. До довгострокових зобов'язань відносять резерви по компенсаціям на звільнення. [35]. В Ізраїлі кожне підприємство здає бухгалтерські звіти у податкову службу після її завірення аудитором. Мале підприємство складає звітність один раз на рік, велике - щомісячно. Невеликі фірми з доходом менше 65 тисяч шекелей в рік звільняються від сплати податку на додану вартість [38]. Ізраїль повністю перейшов на МСФЗ з січня 2008 року [39]. У Республіці Молдова резерви є складовою частиною власного капіталу підприємства: резерви по ремонті основних засобів; резерви по гарантіям представлені клієнтам; резерви по поверненню реалізованих матеріальних цінностей; резерви по виплаті відпустки працівникам; резерви по рекультивації земельних ділянок інші резерви. Паралельно з резервами використовують рахунки кореспондуючих витрат [35]. З 1 січня 2009р. великі і публічні компанії Молдови повинні застосовувати МСФЗ [40]. У Словацькій Республіці забезпечення розглядаються як витрати, і всі вони поділяються на дві групи: забезпечення у відповідності із законодавством та інші забезпечення [35].

ВИСНОВКИ

Облік забезпечень зобов'язань - важливий та необхідний етап облікового процесу. Кожна держава опираючись на власний історичний досвід формує свою облікову систему та вимоги до неї. Ці вимоги не є абсолютно статичними та незмінними. Причина їх динаміки - це інтереси учасників суспільних відносин та міра їх зрілості.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Consumer Credit Act 2006 with amendment [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/14>
2. Companies Act 2006 with amendment [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/46>
3. Insolvency Act 1986 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1986/45>
4. Supply Of Goods And Strvicea Act 1982 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1982/29>
5. The Consumer Credit (Total Charge for Credit) (Amendment) Regulation 2012 № 1745 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.legislation.gov.uk/uksi/2012/1745/pdfs/uksi_20121745_en.pdf
6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 "Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_051
7. Cirk R. Accounting standards of UK. 2005 Reference guide. London, 2005. - 453p.
8. Public Revenue and Consolidated Charges Fund Act 1854 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Vict/17-18/94>
9. Charging Orders Act 1979 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1979/53>
10. Public Accounts and Charges Act 1981 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Vict/54-55/24>
11. Improvements to Financial Reporting Standards. December 2008 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.frc.org.uk/FRC-Documents/ASB/FRS-Improvements-to-Financial-Reporting-Standards.aspx>
12. Financial Reporting Standard for Smaller Enterprises [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.frc.org.uk/Our-Work/Publications/ASB/Amendment-to-FRS-17-Retirement-Benefits-and-FRSSE/FRSSE-%28effective-June-2002%29-Financial-Reporting-St.aspx>
13. FRS 17 "Retirement benefits" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.frc.org.uk/Our-Work/Publications/ASB/Amendment-to-FRS-17-Retirement-Benefits-and-FRSSE/FRS-17-Retirement-Benefits.aspx/>
14. State Pension Credit Act 2002 with amendment [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/16>

15. FRS 19 "Deferred tax" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.frc.org.uk/Our-Work/Publications/ASB/FRS-19-Deferred-Tax/FRS-19-Deferred-Tax.aspx>
16. FRS 16 "Current tax" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.frc.org.uk/Our-Work/Publications/ASB/FRS-16-Current-Tax/FRS-16-Current-Tax.aspx>
17. Tax Credit Act 2002 with amendment [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/21>
18. FRS 18 "Accounting policies" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.frc.org.uk/Our-Work/Codes-Standards/Accounting-and-Reporting-Policy/Standards-in-Issue/FRS-18-Accounting-Policies.aspx>
19. CIMA Certificate paper C 2. Fundamentals of management accounting. Third edition February 2010. – London, 2010. -463p.
20. Боднар М.І. Облік у зарубіжних країнах [текст]: навч посіб. / М.І.Боднар, Ю.А.Верига, С.І.Мельник, Н.В.Хоменко; за аг. Ред. Ю.А.Вериги. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 216с.
21. Life a company – Part 2. Event Driven Filings - GP3/ December 2012 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.companieshouse.gov.uk/about/gbhtml/gp3.shtml#ch9>
22. Life a company - Part 1. Annual Requirements - GP2. November 2012 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.companieshouse.gov.uk/about/gbhtml/gp2.shtml>
23. MGO1 "Particulars of a mortgage or charge" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/MGO1_particulars_of_a_mortgage_or_charge.pdf
24. MGO2 "Statement of satisfaction in full or in part of mortgage or charge" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/MGO2_statement_of_satisfaction_in_full_or_in_part_of_mortgage_or_charge.pdf
25. MGO4 "Statement that part [for the whole] of the property charged (a) has been released from the charge; (b) no longer forms part of the company's property" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/MGO4_application_for_registration_of_a_memorandum_of_satisfaction_that_part.pdf
26. MGO6 "Particulars of a charge subject to which property has been acquired" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/MGO6_particulars_of_a_charge_subject_to_which_property_has_been_acquired.pdf
27. MGO7 "Particulars for the registration of a charge to secure a series of debentures" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/MGO7_particulars_for_the_registration_of_a_charge_to_secure_a_series_of_debentures.pdf
28. MGO8 "Particulars of an issue of secured debentures in a series" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/MGO8_particulars_of_an_issue_of_secured_debentures_in_a_series.pdf
29. MGO9 "Certificate of registration of a charge comprising property situated in another UK jurisdiction" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/MGO9_certificate_of_registration_of_a_charge_comprising_property_situated_in_another_uk_jurisdiction.pdf
30. OSMGO1 "Particulars of a mortgage or charge by an overseas company" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/OS_MGO1_particulars_of_a_mortgage_or_charge_by_an_overseas_company.pdf
31. OSMGO3 "Statement that part (or the whole) of the property charged (a) has been released from the charge; (b) no longer forms part of the company's property, for an overseas company" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/OS_MGO3_application_for_registration_of_a_memorandum_of_satisfaction_that_part_or_the_whole_of.pdf
32. OSMGO4 "Particulars for the registration of a charge to secure a series of debentures for an overseas company" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/OS_MGO4_particulars_for_the_registration_of_a_charge_to_secure_a_series_of_debentures_for_an.pdf
33. MGO3s. "Statement of satisfaction in full or in part of a floating charge for a company registered in Scotland" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/MGO3s_statement_of_satisfaction_in_full_or_in_part_of_a_floating_charge_for_a_company.pdf
34. MGO5s. "Statement that part (or the whole) of the property charged (a) has been released from the floating charge; (b) no longer forms part of the company's property for a company registered in Scotland" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.companieshouse.gov.uk/forms/generalForms/MGO5s_application_for_registration_of_a_memorandum_of_satisfaction_that_part_or_the_whole_of.pdf
35. Бухгалтерский учет в странах мира. Учебное пособие / Под ред. проф. Ф.Ф. Бутынца. - Житомир: ЖГТУ, 2008. -484с.
36. National Accounting Standard for Commercial Organizations №10 "Provisions, Contingent Liabilities, and Contingent Assets" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.maliyev.gov.az/sites/default/files/store/6/NASCO_2010_Provisions_EV.pdf
37. National Accounting Standard for Commercial Organizations № 13 "Borrowing costs" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.maliyev.gov.az/sites/default/files/store/6/NASCO2013_20BORROWING_COSTS_EV.pdf
38. Расчет. Портал для современного бухгалтера [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.raschet.ru/articles/event/854/>
39. IFRS. International Reporting Standards. Israel [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.adoptifrs.org/CountryDescription.aspx?CID=105&CC=I>
40. IFRS. International Reporting Standards. Moldova [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.adoptifrs.org/CountryDescription.aspx?CID=141>

Отримано 01.03.2013р.